

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy óra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos peit
soronkint 5 kr-ával
számítatnak.

A jogász-kongresszus.

Irta: **Koncz Ákos.**

Debreczen, aug. 25.

A jövő hó vége felé egy hatalmas, és Magyarország jogviszonyait még ismerő testület tart kongresszust az ország szívében, hogy közösen beszéljen meg egyes oly égető kérdéseket, melyeknek alapos kifejtése, rendezése és végleges megoldása immár elodázhatatlanná vált.

A magyar jogászvilág öt évi szünet után gyűlt össze Budapesten s tekintve a tárgysorozatban felölelt kérdéseket, nincs okunk kételkedni, hogy ezen kongresszus tisztas helyet fog elfoglalni azon gyűlések sorozatában, melyeket a millennáris esztendőben tartottak és tartanak a különböző testületek.

A program minden egyes pontja érdekes és az egyes vitakozások felé nagy kíváncsisággal és érdeklődéssel néz a jogászvilág.

A legkitünőbb és az egész országban elismert tekintélyű jogászok fogják ott munkálataikat bemutatni, javasolataikat előterjeszteni. Ezekben bizonyára lesz magbőven, melyeket nagy haszonnal értékesíthetnek a jogászvilág képviselői.

Már maga az első értekezés, melyet Jellinek Arthur dr. budapesti ügyvéd fog előadni megérdemli figyelmünket. Egy fontos magánjogi kérdés lesz itt megvitatta, nevezetesen az, vajon

üdvös dolog-e az örökhatyónak olyatén rendelkezése, hogy vagyona egy része a tőkéhez csatoltassék.

A jogászok márrégen tisztában vannak azzal, hogy az örökhatyónak ezen eljárása nagymennyiségű pénzt vesz ki a közforgalomból és valóságos melegágya a kapitalisztikus törekvéseknek. A pénz ilyen módon nem forog, hanem holt tőkévé válik, már pedig a pénznek elvonása a közforgalomból amugy is szomorú pénzügyi viszonyaink közepett csakis káros hatásu lehet a társadalomra.

Kétségkívül ezen kérdés végleges rendezése és megoldása nemzetgazdasági nézőpontból is felette kívánatos. Mert nem elég csak panaszkodnunk nemzetgazdasági viszonyaink hanyatlása fölött, hanem megismerve e bajok forrásait, azon kell lennünk, hogy azok még idejekorán elveszítsék esörgedező erejüket.

Fontos kérdés az is, melyet *Barna Ignác* dr. fog előadni, ki azon kérdést veti fel, vajon szükségesek e bizonyos törvényes intézkedések a gombamódra szaporodó szövetkezetek alakulására?

Mindenesetre böles dolog ezt a kérdést megvitatni és a naprónapra alakuló és a legtöbb esetben a szegény, tudatlan, jogügyleti dolgokban járatlan népet valami uton-módon megvédeni azon lelketlen zsarolóktól, kik pióczák

módjára szipolyozzák a megszorult embereket és rövid pár év alatt kiforgatják vagyonából a földmives és kisiparos osztályt. Füt-fát ígérnek a jámboroknak, kik örülnek annak a kis pénznek, amit kapnak, nem is sejtve, hogy midőn a lélek és vagyonrablóktól átvették azt a kis összeget, egyszermind a bukás lejtőjére léptek nemesak anyagilag, hanem a legtöbb esetben erkölcsileg is.

Nagyon, de nagyon sok könnyen-hívó embert esaltak már lépre ezek a sötétben dolgozó szövetkezetek. Egyik-másikával ugyan elbánt a törvény amugy magyarosan, de még mindig sokan vannak, különösen Budapesten olyan szövetkezetek, melyek a jámbor embert pár hó alatt kisemmizik kiseded vagyonából.

Most csak e két égető kérdés rendezéséről szólunk, a program többi pontjairól szintén megfogunk e helyen emlékezni, mert valamennyi felvett tételt fontosnak tartunk és eljöttek az időt arra nézve, hogy ezen függő kérdéseket Magyarország tudós és böles jogászvilága szanalja tekintélyével és erkölesi súlyával.

Az ország és a szegény ügyesbajos emberek hálája lesz működésük legszebb jutalma.

- Belföldi hírek. (*Dániel Ernő lemondása.*)

A héten Dániel Ernő volt a soros miniszter, akit a sajtó kingmakerjei egészségük fentartása szempontjából erélyes komolysággal menesztettek a bár-

T Á R C Z A.

A feketehegyi akadémia.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —

Irta: —cz—s.

A tapasztalás, filozófia és az énünkbe rejlő ösztön arra tanit bennünket és azt sugja, hogy társas életre születtünk. Epen azért aggódva keressük a rokonlelkeket és édes érzés tölti be szívünket, ha olyanokra akadunk, kik vonzódnak hozzánk, megértének bennünket és jóságukkal összekötik szívünket az övékkel a szeretet aranylánczával.

A társadalom összetartó ereje annak legbiztosabb alapja és biztositéka. Az elmék és szívek közös jóakaró, szeretetteljes munkája egy oly világot teremthet, melyben annyi költészet rejlik, hogy elégedteli velünk az élet aprólékos bajait. Csöndes megelégedés vesz körül bennünket egy vidám körben, mely egy oly szerves köztársaságot alkot, melyben egyenlő minden ember és senki sem érzi magát idegennek.

Lelkünk éled az ily körben, szívünk nemesedik, valónk tudással telik el s ke-

délyünk felfrissül új munkára. Eszme, eszme után gyul ki az agyban a higgadt, tárgyilagos viták közepett, pattog az élez, szikrázik a szellem s mohón veszi be lelkünk az ismeretek elszóródó magját.

Egy ilyen minden izében egyöntetű társaság jött össze a szepesmegyei Feketehegyen. Ez a társaság együtt érzett, együtt gondolkozott s arra törekedett minden egyes tagja, hogy feledhetlenné tegye azon órákat, melyeket együtt töltöttek. Egy családot képeztünk, mely felett az egymást megértő szeretet és béke anyalái álltak őrt, eltávoztatva attól a visszavonás minden jobb ügyet halomra döntő átkos szellemét.

Nem esoda, ha ebben a kedves körben már első napokban megalakult egy társaság, melyet csakhamar *akadémiának* nevezett el a kedélyes furdőközönség. Ezen akadémiának voltak tréfás adomákban gazdag ülései és szigoruan tudományos irodalmi összejevetelei. Voltak levelező és rendes tagjai. A levelező tagságra pályázóknak két, még a társaság előtt ismeretlen adomát kellett elmondaniok, míg a rendes tagságot csak az nyerte el, kit az akadémia bel- és küléletének emelésében bokros érdemeket szerzett.

A feketehegyi akadémia megalapításánál az oroszánrészt a mi nagytudásu, aranszívü papunkat: *Könyves Tóth Kálmánt* illeti meg, ki színes, ragyogó kedélyével és jóságának meleg szeretetével szívünkbe írta nevét eltörülhetetlenül. Kitarra ismereteinek kincseit s érezette velünk azt az igazán jóleső, őszinte szeretetet, mely alatt ugy meghajlik az emberi lélek, mint a lomb az üdítő harmat ragyogó csöppjei alatt. Tiszta kedélye, eszményi gondolkozása, örökké vidor kedélye megszerezték neki azt a tiszteletet és szeretetet, mely felemel, boldogit főleg, ha uton-utfélen látjuk azt az önösséget, mely az emberek millióinak lelkéből kiszorította az őszinteséget és egyeneslelküségét.

Lankadatlan fáradsággal intézte Könyves Tóth Kálmán az akadémia ügyeit. Ő jelölte ki az ülések helyét s mint tábornok osztotta ki a szerepeket, hol a rimaszombati pihenőnél, hol az öt forrásnál vagy a merényi magaslaton.

Nem volt köztünk kevés beszédü ember egy sem, néha hárman is beszélünk s mégis megértettük egymást. S ha valaki egy-egy már agyoncsépelet adomát kezdett elbeszélni, volt bennünk

sonyszékből, rejtelmes ellentéteket fődöz-
vén fel közte és a kabinet, valamint a
szabadelvűpárt tagjai közt. Ezekkel a
híresztelésekkel szemben a Budapesti
Tudósító legilletékesebb helyről nyert fel-
hatalmazás alapján kijelenti, hogy diffe-
renziákról szó sincsen s az ellenzéki
ujságok e részben való tudósításai merő-
ben alaptalanok. — (A pécsi püspökség.)
Székesfehérvárról jelentik, hogy a Du-
lánszky püspök halálával megüresedett
pécsi püspökségre Steiner Fülöp székes-
fehérvári püspök volna kiszemelve. Stei-
nert a pécsi püspökséghez állítólag igen
magas befolyás segítette. Ugyanezen
forrás szerint Steiner utóda a székesfehé-
vári püspökségben Károly János ottani
kanonok lesz. Egy másik forrás szerint,
amely egyházi körökhöz igen bizalmas
közelségben áll, a pécsi püspökséget min-
den valószínűség szerint Bubicz püspök
kapja meg és az ő utódjául Fraknoi Vil-
mos, a nagytudományu püspök van ki-
szemelve. Az sem lehetetlen különben,
hogy a pécsi püspökséget Fraknoi
kapja meg.

Apponyi Albert gróf Somorján.

Apponyi Albert gróf vasárnap Somor-
jára utazott, hogy nyilatkozzék a maga és
pártja programjáról, megfeleljen azokra
a hírekre, a mik a fuziót illetőleg egy idő
óta keringenek s megfeleljen azokra a
kérdésekre, a mik a nemzeti-párt maga-
tartását tudakolták a kvóta ügyében s a
közelgő választások dolgában.

Apponyi gróf beszédét mindezen okok-
ból érthető érdeklődéssel várta az egész
ország. A somorjai beszéd azonban aligha
elégíti ki azokat, a kik nagyobb szabásu
záslóbbontást vártak Apponyitól. Inkább
az ismert elveknél és programnak re-
kapitulációja volt, mint sem program-
beszéd.

Apponyi Albert gróf álláspontját a
kvóta ügyében néhány nap óta ismerjük,
a mióta köztudomásu lett, hogy Horánszky
Nándor kvótatanulmányainak konkluzióit
ő is aláírja. A választásokról meglehetősen
szükszavuan nyilatkozott Apponyi. Érde-
kesebb az a kijelentése, hogy a fuziót ő
is akarta, de csak elveinek fentartásával;

annyi udvariasság, hogy nem vágtuk
ketté mondókáját, legfeljebb ravaszul
mosolyogtunk. S ha az illető zavarba-
jőve azt a kérdést intézte az akadémiá-
hoz, hogy talán az általa elmondandó
adoma már ismeretes, elnökünk jelsza-
vával éltünk, ki egy ily ismert adoma
elmondása közösen kollegiális türelemmel
igy bátorította az előadót: *nem tudom,
de ha tudnám, sem mondanám.*

Az akadémia ebéd és vacsora után
ülésezett. Ilyenkor rágyújtottunk a *Köny-
ves Tóth Kálmán* bátyánk dohányából,
melynek füstjétől csakhamar szétrebbent
a fürdői korzó hölgyközönsége. Az öblös
esibukokból vidáman hömpölygött ki a
kékes füst, megeredt a beszéd s csakham-
mar kacagás töltötte be a fenyőkoszo-
rozott kies völgyet. Lassankint az akadé-
miát körülállták a kevésbé beavatottak
is, a dohány elvesztette üző hatalmát és
még a gyöngébb mellűek is szívesen
köhögtek egy-egy órát, csak hogy a szel-
lem sziporkáiban gyönyörködhesse.

Egy ilyen alkalommal történt, hogy
egy barátságos idegen, kit azonban sen-
kisé ismert az akadémia körén kívül
teli tüdővel szívta be az akadémiai tagok
szellemeskedéseit. Ügyet sem vetett reá

inkább pozitív eredmény nélkül is, de
megtartja igazi 67-es pártját, sem hogy
szaporítsa a politikai hittagadók számát.

Apponyi Albert gróf Sággy Gyulával,
a kerület országgyűlési képviselőjével,
érkezett Somorjára.

Először Sággy Gyula tartotta meg
beszámoló beszédét. Azután általános
figyelem közt szót emelt Apponyi Albert
gróf.

Eddig hallgatott a pártpolitikáról —
ugymond — az ünnepek miatt, de most
hallgatni bűn volna, mikor két, következ-
ményeiben kiszámíthatatlan horderejű
mozzanat van a politikai láthatáron, a ki-
egyezés a kvótával együtt és az általános
képviselőválasztás. Ezekről kíván most
szólni. A kiegyezésben a legfontosabb a
vám- és kereskedelmi szövetség megújítása,
vagy meg nem újítása.

A nemzeti-párt a kiegyezést nem el-
lenzi, ha a magyar fogyasztás után járó
adó a magyar kincstárba foly, ha az álta-
lános vámtarifa megállapításánál a magyar
érdek az osztrákhöz hasonló védelemben
részesül.

Végzetes erővel foly be a kiegyezési
tárgyalásokba a kvóta kérdése. Ausztria
emelni akarja a kvótát, mert azt mondja,
hogy gazdagodtunk. Örvedetes, hogy a
kormánypártiak is a kvóta-bizottságban
együtt értettek a nemzeti pártiakkal, hogy
a mostani kvótának a maximum. Magyar-
országban csak technikai haladás van, mi
a gazdasági haladással szemben annyi,
hogy lehet valaki ügyesebb és tudomá-
nyosabb, jövedelme mégis kevesebb.

Többet termelünk, nagyobb a szor-
galmunk és tudásunk, de kevesebb a
jövedelmünk, mert hazánk tulnyomólag
mezőgazdasággal foglalkozva jobban érzi
a mezőgazdasági válságot, mint az iparos
Ausztria. Nem méltányos a kvóta eme-
lése, mert a mostani is Ausztriának ked-
vez és mert nem bírjuk. Ausztriában fog-
lalkoznak a földadó leszállításával, nálunk,
hol ezer a megoldatlan kérdés és az
állami szervezet hiányos, nem lehetsé-
ges ez.

A kvóta-bizottság kormánypárti tag-
jai is felemelhetlenné tartják a kvótát,
de nem bízik benne, hogy érvényt tud-
nak szerezni meggyőződésüknek.

Lehet, oda viszik a dolgot, hogy a
király dönt, ha a két állam meg nem
egyezik. Döntésében bizunk, ha mint vá-
lasztott bíróság egyéni igazgatósága sze-
rint ítélne; de ő csak a kormányok javas-

senki, midőn egyszerre csak beszól a
körbe ilyformán: az se kutya uraim,
hogy *Timeo Danaos et dona ferentes*. A
jámbor filiszter valahol betanulta e czi-
tatumát a klasszikus költőnek anélkül,
hogy értelmét ismerte volna. Természe-
tesen lőn homéri kacaj, mit annyira
megrestelt idegenünk, hogy másnap el-
tűnt Feketehegyről. Ez időtől kezdve
szállóigévé lett a *Timeo Danaos* elany-
nyira, hogy a feketehegyi marhasültet is
ezen szavakkal üdvözlöttük, midőn huszon-
négy órai időközökben felkerült aszta-
lunkra.

Ideje azonban, hogy bemutassam a
feketehegyi akadémia tagjait. Nem rang,
nem méltóság szerint sorolom fel őket,
hanem betűrendben, annál is inkább, mi-
vel külön tárcacikkelyekben fogom őket
olvasóinknak bemutatni. Rendes tagok
voltak: *Balassy Béla* rk. plebános, dr.
Csánki Dezső országos levéltáros, a kitűnő
történettudós, *Csiky Lajos* theol. akadé-
miai tanár, dr. *Fábry Sándor* békésvárme-
gyei alispán, *Hosszúfalussy Kálmán* nyu-
gostálytanácsos, a társaság éltető lelke;
Könyves Tóth Kálmán, *Sikel Traján* posta-
és táviró tanácsos, *Szász Károly* duna-
melléki püspök, főrendiházi tag, a kitűnő

latára dönthet. Tehát a parlamentekből
áthelyezik a kormányok kezébe az ügyet.
Horánszky megírta, mi a teendő a kvó-
tával, igaz, részben elodázó ez a politika,
de inkább ilyen legyen, minthogy az or-
szág anyagi érdeke ellen köttessék meg.
Ha Horánszky közvetítő indítványa nem
kell és mégis meg akarják oldani a kvóta-
kérdést, ahhoz erős lélek kell.

Szinvallásra kell birni a kormányt,
melynek véleményét egyedül nem tudjuk.
A dolgról a kormány — mint mondják
— nem nyilatkozott, mert nem akarta be-
folyásolni a bizottságot, pedig van adat
rá, hogy a kormány közbenjárásával in-
tették el a kvótát, arra pedig nincsen
törvény, hogy a választásoknál befoly-
lyon, mégis teszi. (Derültség.) Ha most
meg akarjuk oldani a kvótát, kérjünk
kompenzációt. Némelyek a közös kiadá-
sok csökkenését kérik, mások erkölcsi
előnyöket akarnak, mások azt akarják,
hogy fogyasztási adónk, mely részben az
osztrák pénztárakba folyt, a magyar
államnak jusson.

Kvótaemelést nélkül is jogos követel-
és ez, melyet a hatvanhetedik évi tizen-
kettedik törvény szab s a melyet a kor-
mány által hirdettet eddigi praxis nem
gyöngíthet. Kompenzáció csak egy lehet,
új adó nélkül, még pedig ez a kárpótlás
az önálló vámterület új jövedelemmel.

A szónok ajánlja, hogy előbb a vám-
és kereskedelmi szerződésnek tekintetében
határozzon az országgyűlés és aztán fog-
lalkozzék a kvótával.

A választásokra vonatkozólag kifejti,
hogy a választók maguk küldik fel azo-
kat, kik nekik törvényt hoznak. Ha ezek
rossz törvényt hoznak, vétenek a maguk
családjá ellen, melyre az a törvény szin-
tén kihat. A választóktól függ, hogy
átok, vagy áldás legyen-e rajtok és
utódaikon.

A kormány mindent megszavaz, ekla-
táns példa rá a véderő-javaslat. Attérve a
fuzióról terjesztett hírekre, kijelenti, hogy
ő *fuzionálni akart*, mindenki vel szívesen
együtt küzd, de csak *elvei épségben tar-
tásával*. Azt hiszi, nagyobb haszon, ha
esetleg eredmény nélkül is megtartjuk az
igazi 67-es pártunkat és ezzel növeljük a
nemzeti önértetet és a politikai hűséget,
mintha szaporitnók a politikai hittagadók
számát. Ajánlja pártját, mely ha a vá-
lasztásoknál megbuknék, vele bukik az
igazi 67-es kiegyezés is.

költő, a tud. akadémia tagja és ismert
jeles műfordító, dr. *Tergina Gyula* csong-
rádvármegyei tanfelügyelő és író, dr.
Vargha Gyula akadémikus, osztálytanácsos,
a Herediák kitűnő műfordítója, ismert
költő, a szeretetreméltó *Váczy János*,
Zlinszky Aladár dr. tanár és e sorok írója.

A hölgyek kapva a mi példánkon,
szintén alakítottak egy nőakadémiát és
kedélyük báját, olvasottságukat, ismere-
teiket cserélgették ki egymás közt. E tár-
saságnak tagjai voltak betűrendben: *Ba-
lázs Sándorné*, — *Bognár Vilma*, dr. *Fábry
Sándorné*, *Hazslinszky Józsefné*, *Ilman
Ottóné*, *Incze Gusztávné*, *Koncz Ákosné*,
Könyves Tóth Kálmánné, *Könyves Tóth
Sándorné*, *Péter Pálné*, dr. *Tergina Gyuláné*,
dr. *Vargha Gyuláné* — *Szász Paula*.

Esténként a két akadémia összesülést
tartott, melyben dr. *Vargha Gyula* érzés-
sel szavaltta el gyönyörű költeményeit és
műfordításait, melyekből olvasóink gyö-
nyörüségére már a napokban bemutatok
néhányat, melyeket a finom lelkű költő
egyenesen a Debreczeni Ellenőr részére
engedett át.

A beszéd nagy hatást keltett; éljenzéssel és tapsokkal kísérték nem egy passzusát. Bittó Béni, a nemzeti-párt elnöke meleg szavakban mondott köszönetet Apponyi Albert grófnak úgy megjelenéseért, mint azon kitüntetésért, hogy e választókerületben fejtette ki a jövőben követendő álláspontját. Apponyi Albert gróf a választók lelkesült ovációi között vonult vissza kíséretével.

Nansen.

Lysakerből, a szerencsésen haza érkezett északsarkutazó családjának nyári tartózkodási helyéről a család egyik személyes jó barátja következő hangulatos dolgot írja a megérkezés napján:

Tegnap este hét óra tájban feleségemmel épen Nansenékhez indultunk, midőn a kis, négy éves Nansen Liv futott hozzánk s így kiáltott:

— A mama elutazott a városba s papa haza fog jönni.

Kérdőzködésekre elmondotta a kis leány, hogy édes anyja táviratot kapott férjétől, melyben azt a szerencsés hírt tudatta, hogy Vedróbe érkezett. Nansenné rögtön Krisztiániba utazott anyjához, az öreg Sarsnéhez, hogy nála megtudja a férjétől közelebb jött híreket. En biciklire ültem s utána mentem a városba. A Karl Johans-gade csak úgy nyüzsgött az emberektől. A szó szoros értelmében lelkesedés töltött el mindenkit. A kávéházak mind tömve voltak, a lapszerkesztőségek előtt, hol az érkező táviratokat ki-ki függesztették, a közönség tolongott, hogy azokat megláthassa. Az utcákon lelkesült csapatok vonultak végig, nemzeti dalokat énekelve s lelkesült hurráhiáltások hangzottak mindenütt. A döntő csata a leg-nemesebb vérnélküli háboruban — fényes győzelem a nemzetnek szellemharczában.

Nansennét már nem találtam itt, de midőn a fjordhoz hazaértem, nagy számú baloncsolnakokat láttam ünnepélyesen a száraz felé vonulni. A halánok levették kalapjukat s kilencszer hurráht kiáltottak. Földennek déli sarkán, mely határos Nansenékével, egy nagy zászló-rudat láttam felállítva, melynek tetején ma egy lobogó leng, vigan, mintha tudná, hogy ő alatta tette meg Nansen azt a dicső utat. Az erkély alatt két gyermek játszott: az egyik a kis Nansen Liv, a másik az öt éves Hjalmar fiam. A két gyermek egymástól elválhatatlan. Ugy szeretik egymást, mint egykor — Frithjof és Ingeborg. Hallom, a mint vitatkoznak.

— Az én papám olyan erős, mint egy medve, mondja Hjalmar.

— Az én papám pedig olyan erős — itt a másik apróság megakad — az én papám a legerősebb ember az egész világon, mondja ki a legnagyobb meggyőződéssel.

A kis Livnek inkább igaza van, mint sejténé. Feleségem rögtön elmondá, mit beszélt Nansennével, kihez átment, hogy szerencsekívánatait átadja neki.

— Otthon ülök tegnap délután és unatkozom, mondá Eva Nansen, — midőn táviratot hoznak. Először nem akartam felbontani.

— Miért? — Talán valami rosszat sejtett?

— Óh nem, de oly sok táviratot kaptam már s egyikben sem találtam semmit. Az embert ez leveri.

— S aztán?

— Végre természetesen felbontottam, s mielőtt tartalmát átérthettem volna, mindjárt ráismertem — stílusára. Holnap eléje fogok utazni. Nem kételkedtem abban, hogy előbb-utóbb meg fog érkezni s azután — volt mivel foglalkoznom ez alatt a hosszú három év alatt.

Pillantása e szavaknál a kis Liv aranyfürtjeire esett, kit karjai közé szorított.

Ezen alkalommal eszembe jut az a beszélgetés, melyet Nansennével ezelőtt mintegy négy hete folytattam. Beszélgetünk szokás szerint a gyermekekről, kiknek barátkozása nekünk oly sok örömet okoz. Végül hogyan, hogyan sem, elkezdünk, első ízben, a sarki expedicióról beszélni.

— Mit szól ahhoz az eszméhez, melyet mostanában tárgyalnak, hogy férjéért segélyexpediciót küldjenek ki?

Az asszony arca kelletlen kifejezést öltött.

— Segélyt? ismétlé büszkén; meg tudná ön mondani, hol kellene ennek az expediciónak kezdődni és végződni? Oh nem, folytatta erős hangon, higgye el, ő majd tud segíteni magán.

S valóban. Nansen tudott is. A nő nem csalódott erős hitében, bizalmában.

Tanúgy.

* **A debreczeni nőpariskola**, mely eddig a Jótékony Nőegylet Nagy-Pérfia-utcai árvaházában volt elhelyezve, f. évi szeptember hó 1-től új helyiséget nyer. E minden tekintetben megfelelő helyiség a Batthyányi utcában levő Pustay-féle ház, mely a város legjobb helyén, a központ közelében áll s ebbeli fekvésénél fogva kiválóan alkalmas arra, hogy a város bármely részéből könnyű szerrel hozzáférhető legyen. — Midőn ezt a nagyközönség tudomására hozom, egyszersmind értesitem, hogy az iskola tapasztalt, jó tanerőkkel ellátva, f. év szeptember hó 1-én az említett helyiségben nyitja meg negyedik évi pályafutását. A tanulók beiratása szept. 1-től 4-ig tart. A tandíj egy évre 35 frt és félévenként előre fizetendő. Részben vagy egészben való tandíjmentesség különösebb szegénység és kiválóbb előmenetel által érhető el. Munkavállalás céljából is vétetik fel néhány ingyenes növendék; új növendék azonban csak két havi próbaidő után alkalmaztatik. A növendékek rendesek vagy rendkívüliek lehetnek. Ugy egyik, mint másik egyszerre csak egy szakmát végezhet és legalább fél évre kell beiratkozni, rövidebb időre legfeljebb csak a himzőosztályba vétetik fel növendék. Debreczen, 1896. aug. 17. Veresné Szathmáry Teréz, a nőpariskola szakbizottság elnöke.

Irodalom — Művészet.

* **Vadrózsa.** Ily cím alatt a modern francia regény-irodalomnak egy igazi gyöngye jelent meg legújabbán a Singer és Wolfner-féle Egyetemes Regénytárban. A Vadrózsa szerzője, Jean de la Bréte előkelő izlésű író s oly finom humorista, a milyen a francia irodalomban ma rajta kívül alig van. Elragadó kedvességgel, utólráhetetlen bájjal festi le magát a regényben egy igéző francia lányka, a ki nek legkülönösebb és legérdekesebb fogalmi vannak a világról, a férfiakról, asszonyokról meg a — szerelemről. Ennek a bűbajos Vadrózsanak az élete folyása adja meg a regény meséjét, a melyben magán az elbeszélőn kívül egy csodálatosan megrajzolt falusi pap a főszereplő, remek mása — jöllehet más szemben — Constantine abbénak. Ha még hozzáteszszük, hogy a mese valóban érdekesítő s a többi alakok is egytől-egyig művészi tökéletességgel vannak megfestve; mindezzel csak halvány fogalmat adtunk e ritka kedvességű könyv igazi belső értékéről. Csak a ki elolvassa, fogja eléggé méltányolhatni. A Vadrózsa az Egyetemes Regénytárnak két kötetében jelent meg s hozzá van csatolva L. Alfonso-nak egy pompás spanyol elbeszélése Két levél cím alatt. A két kötet ára esinos vászonkötésben 1 frt.

* **Magyar írók élete és munkái** című nagy irodalmi vállalat v. kötetének 1. füzetét kaptuk meg, amelyet a magyar tudományos akadémia megbízásából Szinnyei József szerkeszt. Ez a füzet Iczés-Inkey nevek köztes írókat ismerteti. A jelen füzetben Igmándi (József) Miklós, Illyés Bálint és Endre, Imre Sándor közelebről ismert, Debreczenben is működött írókkal találkozunk. Egy füzet ára 50 kr. Kiadja *Hornvánszky* Viktor könyvnyomdája Budapesten.

* **Magyar közmondások és közmondás-szerzők** című. Nyelvében él a nemzet. Ez a jelmondata annak a derék munkának, amelyet dr. *Margalits* Ede egyetemi tanár szerkeszt és a magyar tudományos akadémia támogatásával ad ki Kókai Lajos Budapesten. A magyar nyelv kincseit találjuk ebben összegyűjtve, a magyar közmondásokat, amelyekben a magyar nemzet szelleme, bölcsesége, élettapasztalása és humora nyilatkozik meg. Hogy milyen óriási munkát végez a szerkesztő, misem bizonyítja jobban, mint az, hogy míg az Erdélyi János hasonló gyűjteménye 9000 mondást tartalmazott, ebben már több mint 20.000 mondással találkozunk. A szerkesztő (Budapest, Huszár-utca 10.) felkéri az érdeklődőket, hogy az egyes alapszavak körének átolvasása után az eszmétársulás folytán eszébe ötlő és a gyűjteményben hiányzó közmondásokat vele közölni sziveskedjenek, hogy azokat a mű végéhez csatolandó „Függelék“-ben a beküldő neve alatt közölhesse. Most a IV. füzet jelenik meg az e-f betűkkel. Egy füzet ára 40 kr.

TÜKÖRDARABOK.

Nagy Lajos.*)

Mit nézed a Dunát Visegrád? — mit nézed? Tán kérded habjától: ki volt a vitézebb? ... Keresed a királyt, a dicsőt, a nagyot, Azthiszed, sohse lát szemed több Nagy Lajost?!

Ki mindent elvesztett, sirdogál bujába: — Könyeid hullatod a szőke Dunába! Ne sirj! a Dunának apadni el — könnyebb, Mint mulni azoknak, kikért hull a könyved...

Nézd! e nagy ünnepen, itt ragyog Nagy [Lajos

És, ha ma nem három tengernek habja ma Nem kisebb a haza hirnévre, nem fényre, Nézd, egész világnak tündöklök szemébe...

Leomlasz Visegrád! porrá léssz, — ez sorsa Mindennek, — ami por, visszatér a porba: Leomlasz... emléked ám él, — mit a lélek... Nagy Lajos királyunk te rólad beszélget...

Te rólad... a honról... az egész nemzetről: — Tisztelték a magyart észak, dél, keletről!... Emelte gályánkat tengereknek habja, — Délen élt, tündökölt dicsőségünk napja.

Beszéled királyunk, beszéled a multat! Sugdosd lelkünknek: előre! az utnak!... Menj édes nemzetem! előre, csak bátran! Soha se látta szem azt, hogy én hátráltam.

Ne csüggedj! előre! — nehéz volt a kezdet, Félton ne állj meg! — nagy leszen a nemzet, Dicsőség koszorus homlokát, — majd látod: — Csókolják sok ezer esztendőlk, országok!...

Petrus Jenő.

*) Emlékezés a jubiláris év Lajos-napjára szerző „Király-Dalok” című emlékfüzetéből.

A tüdővész újabb gyógy- módja.

Irta: Dr. Altman Béla.

Minden kétséget kizárólag bizonyos, hogy időnk leggyilkosabb, legpusztítóbb betegsége a tüdővész; halálozási száma nem arányítható a járványos bajok pusztításaihoz, mert hiszen azok évtizedekben, sőt évszázadokban egyszer ha előfordulnak. A tüdővész állandóan járvány; nem immunis előtte senki: gyermek, felnőtt egyaránt, a gyermek örökli, örökölheti szüleitől, ivadékról ivadékra száll át; telítve van bacillusaitól a kunyhó és palota légköre egyaránt oly annyira, hogy — biztos adatok szerint — ma minden hetedik egyén tüdővészben szenved.

Nem csoda, ha a tudományos buvárokodás napról-napra újabb és újabb gyógy-móddal kísérletezik ez irtozatos betegség elnyomására.

A tüdővész kezelésének úgy történeti multja, mint jelene mutatja, hogy e kezelésben háromféle systemát követnek. És a tapasztalatok azt mutatják, hogy ha a tüdővész kezdeti szakában mind a három gyógy-módot egyesítve alkalmazhatnánk, csakhamar elérkeznék azon idő, midőn a tüdővész nem foglalna helyet a halált-hozó betegségek között. — Sajnos azonban, még ezen együttes gyógy-mód alkalmazásának lehetősége távol van és úgy segítünk, a mint lehet.

E három gyógy-mód: egészséges levegőben való tartózkodás és ennek együtt megfelelő szabályozása az életmód és étrendnek; továbbá a kórtokozó baktériumok szaporodását meggátló eljárás alkalmazása és végeztetül gyógyszeres kezelés.

A dolog praktikumát tekintve azonban úgy áll, hogy a szegényeknél és a tüdővesztől leginkább sújtott népességénél — daczára minden hivatalos és nem hivatalos intézkedésnek — csak az utolsó gyógy-mód jöhet kérdésbe. Mert hiszen úgy az állam, mint az ugynevezett humanus egy-letek is, alig-alig küldenek egy-két — a biztos gyógyulás látszatával bíró tüdővészest egyént klimatikus gyógyhelyekre, ezekkel szemben aztán a betegek nagy zöme: a munkás-osztály, nők, gyermekeknek meg kell elégedniük, ha a pum-polás minden nemét kihasználó egyletek ingyen orvosszerelet látják el őket!

Szorosan zsufolt lakásaikban, szenny és nyomor között, a legprimitívabb egészségügyi intézményekkel segélyt várnak egy gyógyszerrel, melyet mohón kívánnak és használnak — még ha olyan rossz is az — a helyett, hogy lakásaikat tisztán tartanák, az ingyenes, áldásos szabad levegőt igénybe vennék, nem is szólva arról, hogy megfogadnák orvosunk azon figyelmeztető szavát, hogy fertőző köpeteiket mindannyiszor megsemmisítsék.

Mennyivel áldásthözőbb, sikeresebb eredményt érnének el egyleteink, ha évenként módot adhatnának egy néhány tüdőhurutos egyének fűrdői gyógyulásra, mint zászlóval és ingyen gyógyszerrel boldogítják épen azokat, kiknek arra alig van szükségük!

Szó sincs róla, hogy a fentebb említett három gyógy-mód elseje mindenütt keresztül vihető volna, mert hiszen ehhez dus anyagi javak kellene és ennél fogva a tüdővészestek igen nagy zöménél nem marad tényleg más hátra, mint a gyógyszeres kezelés.

Számos szerrel tettek már e ezébből kísérleteket és jobb hiányában használják őket ma is; ilyenek a Kreosot, Gvajacol, ezeknek többféle összetételei; a csukamájolaj; nagyszámu folyékony és gázalaku belélegzendő szerek; az emberi test alkotó elemei közül egynehány mint a vas, fehérje, posphor; utóbbi időben az efemer életü Koch-féle tuberculin és a legutóbbi

időben a nálunk még épenséggel nem használt *Ichthyol*. Ez utolsó szer hatása, mint a külföldi kísérletezők már hosszabb gyakorlat után állítják, minden előbbi szerét messze felülmúlja: nem specificum ugyan, mint a vas, vagy chinin, de számos oly tulajdona van, melynél fogva méltán figyelemre méltandó.

Kiváló tulajdonai: nagyobb adagnál sem mérgező, antibacteriális hatása és a mi fő, megakadályozza a fehérje szétbomlását. Alkalmazása után a tüdővész specificus baktériumai csakhamar eltűnnek, a tüdő phisicalis tünetei nem fejlődnek tovább, a láz eltűnik, a beteg kedélye, munkakedve, akaratereje visszatér, testben gyarapszik és az elvesztettnek hitt tüdőbeteg további gondos ápolás és a megkívántatott hygienicus viszonyok figyelembe tartásával gyógyíthatannak vélt bajától hosszú évekre megszabadulhat.

Táviratok.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A királyné gyásza.

Budapest, augusztus 25. A királyné a ezári pár bécsi látogatása alatt is meg fogja tartani gyászát s mivel ez összeférhetetlen az ünnepélyvel, nem vesz részt azon. Bécs különben már teljes diszben várakozik az uralkodó vendégekre.

Taliani nunczius Ischlben.

Budapest, augusztus 25. A király Ischlben ma fogadta Taliani nuncziust s átvette megbízó levelét. Az udvar teljes számmal együtt van.

A kertészeti kongresszusról.

Budapest, augusztus 25. A kertészeti kongresszus élénk részvét mellett, *Darányi* miniszter védnökségével megkezdődött. Darányi a kertészek érdekeit felkaroló beszéddel nyitotta meg a kongresszust.

Apponyi beszédének hatása.

Budapest, augusztus 25. Apponyi Albert gróf Somorján tartott beszédét a lapok kevés kivétellel elítélik. Általános a vélemény, hogy az felesleges beszéd volt, a miket mondott, már elmondták előtte. Egyetlen új dolgot sem említett. A kormányt oktanul támadja a kiegyezést illetőleg, mert ő (Apponyi) a kiegyezés állapotát sem ismeri.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Otthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igató, kiadó-hivatal s az irattárfelügyelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumbannitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknél Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

— **Személyi hírek.** Gróf *Dégenfeld* József főispán ma reggel szatmármegyei birtokáról haza érkezett. — Dr. *Wolaffka* Nándor püspök a ma esti gyorsvonattal visszatér városunkba. — Dr. *Boldizsár* Kálmán iparhatósági kapitány hivatalát ma újból elfoglalta.

— **A nagyváradi bíboros püspök Debreczenben.** Schlauch Lőrincz nagyváradi bíboros püspök szeptember hó 27-én Debreczenbe jön, hogy itt a bérmlás sacramentumát kiszolgáltassa.

— **Dr. Szalay Béla**, a debreczeni orvosi kar ez egyik kiváló tagja, négy heti távolléte után ma hazaérkezett s orvosi működését újból megkezdette.

— **A szerkesztőség Lajosai.** Szerkesztőségünk két tagja: a fáradhatatlan tevékenységű *Zollai Lajos* és a csinos croqui-k írója: *Bereczky Lajos* ma ülnek nevük ünnepét. A szerkesztőség melegen és kollegális szeretettel üdvözölte mindkettőjüket és örül, hogy e helyen is kifejezheti legmelegebben érzett jó kívánatait a két kiváló munkatárs előtt.

— **Debreczeniek a közművelődési egyesületek kongresszusán.** A közművelődési egyesületek kongresszusára, a mely szeptember hó 8-án lesz a kiállítás területén, várakozáson felüli mértékben folynak a jelentkezések. Legújabb bejelentették, hogy az Emke Debreczen városi választmánya, *Dégenfeld* József gróf főispán vezetése mellett, 20 taggal jelenik meg. A kongresszuson az összes közművelődési egyesületek képviselve lesznek. A nemzeti színház a kongresszus tisztelőre szeptember 8-án diszelőadást rendez. A főváros összes látványosságainak igazgatói kedvezményes belépő jegyeket bocsátottak a tagok rendelkezésére. A kongresszust rendező Emke kedvezményes utazási jegyekről is gondoskodott. Bethlen Gábor gróf az Emke, Károlyi István gróf a felvidéki és Széll Kálmán a dunántúli közművelődési egyesületek elnökei, közelebb összejönnek Budapestben, hogy a beosztás iránt megállapodjanak. A kongresszus ünnepi szónokai: Berzeviczy Albert, gróf Apponyi Albert és Ugron Gábor lesznek. Ez ünnepi szónoklatokon és Gerlóczy Károly, ki Budapest főváros nevében és Rákosi Jenő, ki az Otthon írók és hírlapírók köre nevében üdvözlí a kongresszust, felszólalásán kívül csak a testvéregyesületek esetleges üdvözlése van a kongresszus napirendjére kitűzve. Délután 2 óráig a kiállítás megtekintése; 2 órakor ünnepies közebed, melynek helyét szintén a végrehajtó bizottság határozza meg. Debreczen város közönségét *Simonffy* Imre polgármester, *Abraham* László t. főügyész és *Roncsik* Lajos I. aljegyző képviselik.

— **Az ev. ref. árvaügyi bizottság** holnap, augusztus 26-án, délután 5 órakor ülést tart az ev. ref. egyház tanácsstermében. Tárgy: Folyó ügyek.

— **A városi tanács írásban és képeken.** Az ezredéves kiállítás képes értesítője, a „Millenniumi Ujság“, legújabb számát Debreczen város tanácsának és kiállításnak ismertetése tölti be. A lap, amelynek Hirschmann Tivadar a felelős szerkesztője, a Debreczenben is ismerős Szilágyi Gyula a társ-szerkesztője, az elismerés superlativusait alkalmazza városunk fejlődésére s mindazokra, akiknek abban részök van. Nagy dicsérettel szól Debreczennek is. A ke közli S Wolaffka Boczkó Gyula, Géza h. igazgató és a Ber gyár kö. kíséretét megyét

27. és k fogorvos Zicherm országos felolvasr

ma lekü vallás-é Debrecze nyiló bá tezett át foglaltak vény sze tott közl után a v előbb ké idézett á van: De ajánlott gyászati baba-kép a képez betegek tárezáját osztály kielégite taly na Debrecze szerübb épületet a kórház mert ak pavillon vitésére

A jövő közt az képvisel szet. Ed és művé pedig tó kilátásáv Ferencz grammal mánypar kormány kormány Nánásor máry M Pap Zc 48-as), független (egy bá 48-as), Bonitz Ivor (ne Antal (n zetipárti, és 48-nyán, (fi

főuri kör rének“ fűredig pár hét sőt besze pórról, a rejtett, i három é szerte is orosz gr

ezenek a kiállításon való részvételéről is. A kezünk között lévő legfrissebb szám közli Simonffy Imre polgármester, dr. Wolaffka Nándor v. püspök plébános, Boczkó Sámuel r. főkapitány, Király Gyula, Vecsey Imre tanácsnokok, Stahl Géza h. főmérnök, Mayer Emil gőzmalom igazgató, Tóth András szobrász arczképét és a Berger, Rösler, Horváth-féle téglagyár körkemenczéjének rajzát, bő szöveg kíséretében. Egyik következő szám Hajdumegyét és kiállítását fogja ismertetni.

— **Fogorvosok kongresszusa.** Augusztus 27. és következő napjain tartják meg a fogorvosok kongresszusát, amelyen dr. Zichermann Adolf debreczeni fogorvos az országos fogorvosi egyesület alakításáról fog felolvasni.

— **A bába-képezde.** A belügyminiszter ma leküldötte a város közönségéhez a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a Debreczenben f. évi október 1-jén megnyitott bába-képző iskola ügyében hozzá intézett átiratát, a czélból, hogy az abban foglaltakra nézve a kórház felett a törvény szerint közvetlen felügyeletre hivatott közigazgatási bizottság meghallgatása után a város közönsége véleményét minél előbb közölje. A közoktatásügyi miniszter idézett átiratának a következő tartalma van: Debreczen város közönsége által felajánlott közkórház szülészeti és nőgyógyászati osztályában f. évi október 1-én bába-képezdét nyit meg s ez időtől fogva a képezdévét átalakított kórosztályon ápoló betegek ápolási díjai a kultuszminiszter tárczáját terhelik. Miután azonban ezen osztály az igényeket minden tekintetben kielégíteni nem képes, de meg ezen osztály nagyon is tulzsufolt, már felhivta Debreczen városát, hogy a képezde czélszerűbb elhelyezése szempontjából külön épületet boesásson rendelkezésre, a mivel a kórház tulzsufoltságán is segítve lesz, mert akkor a szülészeti- és nőgyógyászati pavillon felszabadul s azt a kórház kibővítésére lehet felhasználni.

— **Írók és művészek a parlamentben.** A jövő képviselőválasztásnál a jelöltek közt az eddigénél nagyobb számban lesz képviselve az irodalom, sajtó és művészet. Eddig tizenhat íróról, hírlapíróról és művészről bizonyos, hogy fellépnek, pedig többen közülök a siker komoly kilátásával. Ezek a következők: *Herczegh Ferencz* (Verseczen, kormánypárti programmal); *Lipcsey* Adám (Poroszlón, kormánypárti); *Verner* Gyula (Vizaknán, kormánypárti); *Szócs* Pál (Felvinczen, kormánypárti); *Rákosi* Viktor (Hajdúnánáson, függetlenségi és 48-as); *Szathmáry* Mór (Ugrán, függetlenségi és 48-as); *Pap* Zoltán (Ugodon, függetlenségi és 48-as); *Rátkay* László (Dunaföldváron, függetlenségi és 48-as); *Patay* Sándor (egy bácskai kerületben, függetlenségi és 48-as); *Vérszi* József (kormánypárti); *Bonitz* Ferencz (néppárti), báró *Kaas* Ivor (nemzetipárti, Bonyhádon); *Günther* Antal (nemzetipárti); *Korbuly* József (nemzetipárti); *Incédy* László (függetlenségi és 48-as); *Margittay* Tihamér Nagybanán, (függetlenségi és 48-as).

— **Szenzációs válópör.** A kontinens főiri körében, Európa „legfelsőbb tizezrének“ sorai között Osztendétől Tátrafüredig s Szentpétervártól Párisig egy pár hét óta rendkívül sokat suttognak, sőt beszélnek egy szenzációs házassági pörrel, annak latinnyelvű, pörös aktába rejtett, igazán pikáns részleteiről. Ezelőtt három évvel a főiri világnak két Európa-szerte ismert tagja Plater Sieburg Mihály orosz gróf s Laczinszky Henriette lengyel

grófnő házasságra léptek. Sokat lehetett őket együtt látni mindenütt, a hol a kontinens legelőkelőbb mágnás világa megfordul. A szép és boldog szerelmes pár eljegyzésének s egybekelésének hírével örömmel, rokonszenvesen fogadták mindenütt, a hol őket ismerték. A „legaranyosabb ifjuság“ sorai közt mondhatni Európa-szerte általános irigykedés tárgya lett a boldog vőlegény, a ki végre magának mondhatja azt a ragyogó szépségű, büszke grófnőt, a kiért lángra gyult Szentpétervár, Lemberg, Bécs és Páris mágnásifjuságának szive. Az irigyelt boldog szerelmespár nászutja az orosz grófi vőlegény magyarországi birtokára, a biharmegyei Kimpányra vezetett. Hosszu idő telt el, míg az új pár ismét látható lön, de a világ csodálkozására ekkor már nem együtt, hanem külön-külön. Általános álmélkodás, meglepetés a kontinens főiri világában. Hogy történt — mi történt? — senki sem tudta megmagyarázni, mert a két szalmaözvegy nem árulta el senkinek a kimpányi nászjé titkait. Ez év június 12-én azonban XIII. Leó pápa dispencziója felbontotta a házassági köteleket a gróf és a grófné között. Azóta kezd kipattanni a titok, hiszen a pápai congregatió concilii 40 tagból állott, ezek között pedig nyomtatott információkat kellett kiosztani — a szabályok értelmében — a válópör bizonyítékairól. Legszenzácziósabb a házasságérvénytelenítő okok között az, hogy a gróf, ki Kimpányon bimbót akart keblére tűzni, akkor vette észre, hogy *kinyitott rózsza jutott a kezébe, a melynek alján ott kezdett rugyogni már egy kis bimbó.* Az érdekes házassági pört előbb egy bécsi jogtudós, theologiai tanár vitte, de eredménytelenül, amíg *Isacu* Aurél dr. kolozsvári ügyvéd kezébe került az ügy. A kimpányi nászjének perdöntő tanuit a nagyváradi kath. püspöki szentszék hallgatta ki. A pikántériát most tárgyalja nagy derűvel a kontinens mágnás-világa.

— **Elhalasztott csoportos felrándulás.** Kaba községből nemrégiben egy nagyobb csoport kért a kereskedelemügyi minisztertől Hajdúvármegye utján kedvezményes jegyeket a millenniumi kiállítás megtekintésére. A felrándulásnak most kellett volna megtörténnie, azonban közbéjött akadályok miatt a felrándulás halasztást szenved. A csoportos felrándulások miatt ugyanis a barakkbeli ingyen szállások huzamosabb időre mind le vannak foglalva s így a kabaiak csak szeptember hó 11. és 12-ik napjain tekinthetik meg a millenniumi kiállítást.

— **Ellenőrzési szemlék Debreczenben.** Debreczen sz. királyi városban az ősz katonai ellenőrzési szemléket a következő sorrendben tartják meg: *A közshadsereg-nél* a „Pavillon“-laktanyában a helybeliek számára október 12., 13. és 14-én, idegenek számára 15. és 16-án lesz. Pót-szemlék a helybeliek számára október 29. és 30-án, az idegeneknek 31-én tartják. *A honvédségnél* a péterfia-utcai gyalogsági laktanyában a helybelieknek október 1., 2. és 3-án, az idegeneknek 4-én lesz. Az utószemlék november 21-én tartják meg. *A népfelkelőknek* október 26., 27., 28., 29., 30. és 31-ikén mindennap reggel nyolcz órakor szintén a péterfia-utcai honvédségnél laktanyában. A népfelkelők jelentkezése a következő sorrendben fog történni: Az 1896. évi október hó 26-án az 1862. 1863-ik évben születtek, és fiatalabbak. 27-én az 1861-ik évben, 28-án az 1860-ik, 29-én az 1859. és 1858-ik, 30-án az 1857. és 1856-ik, 31-én az 1855. és 1854-ik születtek.

— **Szegénységi bizonyítványok.** A városi tanács egyik közelebbi ülésében czélszerű reformot léptetett életbe az olyan szegénységi bizonyítványok minél

gyorsabb kiállítása végett, amelyekért szegénysorsu szülék óvodaköteles gyermekeiknek az óvodába fölveteléshez folyamodnak. Tapasztalás szerint ugyanis a legszegényebb néposztály, amelynek gyermekei törvény szerint óvodakötelesek, akiknek szülei egész nap élelmök megkeresésével vannak elfoglalva s így gyermekeik gondozását alig-, nevelésüket pedig egyáltalában nem teljesíthetik, — gyermekeinek óvodába adását elmulasztja és pedig azért, mivel az óvodai díjat nem fizetheti, a szegénységi bizonyítvány kikérését pedig, amelynek alapján a felvétel díjmentesen eszközöltetnék, a sok utánjárás miatt nem szerzik meg. Hogy tehát a szegénységi bizonyítvány kiadása könnyen eszközölhető legyen, a tanács úgy intézkedett, hogy ezentúl az óvodába díjmentesen fölveteléshez szükséges szegénységi bizonyítványt az *illető kerületi kapitányok* a jelentkező szülék szóbeli előadása alapján megtartandó rövid vizsgálat alapján a tanács által készített minta szerint állítsák ki. Ezen bizonyítvány mellett az óvodába felvétel díjmentesen eszközölhető lesz.

— **Megint népgyűlés.** Az ugynevezett „debreczeni szociáldemokrata-párt“ ismét mozgolódik. Piros plakátok hirdetik, hogy augusztus 30-án délután két órakor a népkertben nagy népgyűlés lesz, amelyen a politikai pártokról, az általános választási jogról és a szociáldemokrata-párt helyzetéről lesz szó.

— **Szaj- és körömfájás a megyében.** Még meg sem szabadult Hajdumegye a sertésvész pusztításaitól, már is egy más állati betegség tört ki járványosan. A beérkezett jelentések szerint Balmaz-Ujváros község „Dorozska“ nevű pusztáján, továbbá Hajdu-Hadház község gulyáiban a ragadós szaj- és körömfájás járványszerűleg fellépett s mindkét helyen elrendelték a zárlatot.

— **Ezer forint jutalom.** Nagy szenzációt keltett annak idején az országban *Sztáray* István gróf meggyilkoltatása. A gróft Sztáray, június hó 12-én ösmeretlen egyén orozva lelötte. A hatóságok azóta folyton a legerélyesebb nyomozást folytatták, de eredménytelenül. Több embert letartóztatnak, gyanúsítva a gyilkossággal, de nem tudtak ellenük semmi bizonyítékot felhozni, mert alibiüket mindnyájan igazolták. Hogy a gyilkos még mai napig sem került elő, igazolja a „Rendőri Közlöny“-nek a debreczeni rendőrséghez érkezett legutóbbi, augusztus 22-ki száma, melyben feltűnő betűkkel a belügyminiszter közhírré teszi, hogy *Sztáray István gróf gyilkosa felfedezőjének ezer forint jutalmat ad.*

— **Fecskék harca.** Nem a tavasz előhírnökeiről, a kedvesen csicsergő madarakról van szó, hanem három kőművesről, a kiket köznyelven, miután mindig a levegőben dolgoznak, szintén a „fecsko“ elnevezéssel tisztelték meg. *Török* János, *Burai* János, *Barna* János Pályiból jöttek haza egy szekeren, miután ott befejeztek valami munkát. A három kőműves-legény kissé ittas állapotban Nagyvárad-utczán összeveszett egymással s ékten lárma között ketten *Török* Jánost kezdték ütlegelni s már-már csaknem agyonverték volna, ha a rendőrség közbe nem szól s a harcziás kőműveseket a legbiztosabb helyre nem telepíti.

— **Emberi fenevad.** Kenderes jásznagykun-szolnokmegyei község lakosságát szörnyű vérengzés tartja izgatottságban, melynek alighanem áldozatul esik a község egy derék polgára! *Veres* József, vagyonos földmivelőn saját fia, az alig 20 éves *Veres* Árpád követte el a szörnyű tettet, halálosan megsebesítvén apját s tulajdon öccsét. Az eset következő: *Veres* József vagyonos földmivelő, a katolikus egyház

presbyterét és községi képviselőt ma reggel vérbe fagyva találták a ház előtt, mellette eszméletlen állapotban 17 éves fia feküdt, mert őt sem kimélte a gyilkos. agyba-főbe verte egy élesre fent baltával. A bűnjelekből ítélve, a gyilkosságot Veres Árpád nevű fia követte el, ki reggel óta nyomtalanul eltűnt szülei házából. A fiu már régtől fogva sok keserűséget okozott apjának. Minden áron ur akart lenni s került a munkát, ebbe az apja semmiképen sem akart beleegyezni, mert többi fiai is jóra való földmives emberek. Az idén tavaszkor besorozták a fiut katonának s ő még a nyári munka előtt akart ezredéhez bevonulni, szülei azonban nem engedték. Veres Árpád megszökött hazulról s Szolnokon jelentkezett a hadkiegészítő parancsnokságnál, hol azonban elutasították a dologkerülőt. E feletti szűgyenében nem mert hazajönni, éjszaka lopózkodott a faluba s megleste, míg apja, a mely parasztosan subájára dőlve a ház előtt elaludt. Mikor ezt észrevette, revolverrel főbe lölte apját. A lövés zajára őcsese fölébredt s kiabálni kezdett. Veres Árpád őcsesére rontott, befogta a száját s revolverét rá akarta sütni. A revolver nem sült el s így ballát fogott, azzal sebesítette meg őcsesét és elmenekült. Reggel aztán a község emberei jelentést tettek a csendőrségnél s a csendőrség egy főhadnagy vezetése alatt a gyilkos keresésére indult. Az apa sebe feltétlen halálos, a fiu aligha nem felépül.

— **Lekéselt lakodalmások.** Váczott történt, hogy menyegzőre gyűltek össze a családok, meg a jó barátok s vigan éltettek menyasszonyt, vőlegényt, apóst és anyóst. A jókedvet csak az a körülmény deprimálta, hogy a fővárosból egy szál rokon, sem jó barát nem érkezett Vácra, daczára, hogy nagyszámu meghívót küldtek ide is. Elmúlt a lakodalom, a fiatal pár nászutra indult s a lakodalmos háznál nagyban takarítottak. Egyszerre csak lárma hangzik az udvar felől s vagy negyven tagból álló jókedvű társaság ront be a házba. Az örömanya megijedt, nem tudta mire vélni az inváziót, a vendégek is meghökkentek a nem épen barátságos fogadtatásra.

— Lakodalomra jöttünk! — szolt trémázva az egyik vendég.
— Tessék? — felelte a mama.
— Lakodalomra, a melyre meghívtak bennünket!
— Tréfálni méltóztatik, a lakodalom már tegnap megtörtént.

S míg az elámult vendégek zavartan nédegéltek jobbra is, balra is, kitudódott a tévedés. Az tudniillik, hogy Szent István-napjára volt ugyan kitűzve a lakodalom, ugy a mint azt a meghívó hirdette, csak hogy az anyakönyvvezető egy nappal a lakodalom előtt kijelentette, hogy tessék vagy ma, vagy holnapután esküdni, mert Szent István-napján nem esket senkit. A jegyesek az első terminust választották s nem is volt idejük a budapesti vendégeket a körülményről értesíteni. A lekéselt lakodalmások bosszuságát egy pótlakodalom oszlatta el, mely ugyan vőlegény és menyasszony nélkül — de nagy vígsággal ment végbe.

— **A nőmanczipáció kérdéséhez.** Londonban biztos adatok szerint 360.000 nő van üzletekben alkalmazva, ezek közül 60.000 irodai munkát végez. Az Egyesült-Államokban a nők két harmadrésze, Newyorkban és New-Jerseyben a nők öthatodrésze, Massachusetts és New-Hampshireben a nők kilenez tizedrésze saját keresményéből él és tartja el sokszor családját is. A stuttgarti evangélikus-szociális kongresszuson dr. Wagner, a berlini egyetem rektora, felolvasásában igen rokonszenvesen emlékezett meg a

nőmanczipációról. Nem áll az, hogy az egyetemi előadásokra a tanulók a hölgyek miatt nem figyelnek az előadásra, mert a nők különösen figyelmesek és szorgalmasak s nem figyelnek a tanuló urak által esetleg inszczenált haszontalanságokra. Volt neki egy női tanítványa, a ki eszeség, szorgalom és intelligencia tekintetében messze túlhaladta eddigi összes férfi-tanítványait. „Ezek után a tapasztalatok után — így végezte be felolvasását dr. Wagner, — már nem késhetik soká az idő, a mikor a nőknek meg fogják könnyíteni az egyetemek látogatását.“ Dr. Wagnernek ez a megfigyelése egészen megegyezik a svájcei statisztikával.

Ugorka-évad.

Egy strassburgi lap a következőket írja: „Ez időtáiban Dél-Francoziaországban egy asszony, 98 unokája birtokában, 123 évet ér meg.“ Miután azonban az a hír 40 év óta minden nyáron előfordul, immár 163 éves. Hogy szinte ez időtáiban egy czápa valamelyik tengeri fürdő közelében két gyermeket elragad, fel sem tűnik.

A czápák is szeretik a nevüket nyomtatásban látni. Biztosan várhatjuk, hogy a napokban a kínai Sárga-folyam 68,000 embert ragad magával pusztító hullámaival. De ha a Kék-folyam önt ki, akkor csak 57,000 ember hal meg. Pár ezer kínai ide vagy oda. Az a közép-amerikai város, melyet a ciklon e hónapban okvetlen el fog pusztítani, ez évben 25-ik elpusztulásának a jubileumát fogja ülni, jótékony célra.

Ez időtájt Dél-Oroszországban okvetlen felfedeznek egy szektát, mely aggastyánait vagy változatosságból fölösleges csecsemőit fölfalja. Ez a látszólag kiirthatatlan szekta a télre magától megszűnik.

A tengeri kigyó, mely igen vidám nyári napokat szokott élni, elmarad, mert a lapok már agyoncsufolták egymást miatta. Ellenben az a tekenősbéka, mely száz éves s megvakult s rendesen nyáron mulik ki az árnyékvilágból.

Az a vén ponty, a melynek kopoltyujába fűzött aranygyűrűről az 1723. évszám olvasható le, rendesen júniusban mulik ki valamelyik hercegi halastóban, de augusztusban ismét föltalálják. Az elzászi gölya, mely az urmatti iskola tetején fészkel, ez időben sántul meg s kap egy falábat.

A legérdekesebb azonban, hogy a strassburgi lapnak egy szorgalmas olvasója egy másik laphoz intézett levelében elárulja, hogy a strassburgi lap ugyanezt a nyári hirt már 1804-ben szóról-szóra megírta s így a 98 unokával rendelkező 163 éves vénasszony az idén „tulajdonképen“ 165 éves.

CSARNOK.

Az elrabolt királykisasszony.

Irta: *Benedek Elek.*

Egyszer volt, hol nem volt, hetedhétországon is túl, volt egy király s annak egy szépséges szép leánya.

A királyfi és a hercegek egymásnak adták az ajtókilincset s éppen arra került volt a sor, hogy a királykisasszony jövődöbelit válasszon magának, de mikor gyülekezni kezdtek a királyfi s a hercegek, hirtelen nagy fergegerek kerekedett, benyargalt az udvarba két sárkány, megragadták a királykisasszonyt s elvitték nagy Sárkányországba.

Hej Istenem! lett búbanat s szomorúság a palotában. A király egyszeribe kihirdette az ország-világ, hogy annak adja a leányát,

s melléje fele királyságát, aki visszahozza nagy Sárkányországból.

Hiszen próbáltak is szerencsét sokan, minden rendű s rangu legények, de egy sem tudta visszahozni a királykisasszonyt.

Volt a király városában egy szegény ember s annak két fia. Jancsinak hívták az egyiket, Pistának a másikat.

Azt mondja Jancsi:

— Édes apám, én elmegyek, szerencsét próbálok, hátha visszahozom a királykisasszonyt.

Mondta a szegény ember:

— Jól van fiam, eredj Isten hírével.

Feltarisználják a legényt, elindul hetedhétország ellen. Ment hegyeken, völgyeken át s egyszer egy reneteg erdőbe ért. Leül egy fa alá, előszedi az elemóziát, elkezd falatozni s amint falatoznék, körülveszi egy nagy sereg hangya.

Megszóllal a legöregebb hangya:

— Te legény, adj ennünk! Három napja nem ettünk semmit.

De a legény, még a mi morzsa a földre hullott, azt is összeszedte, még rá is taposott a hangyákra s azzal tovább ment.

Ment, mendegélt, keresztül az erdőn s ért egy nagy tóhoz. Abban a tóban volt 12 kacsa s a mint a legényt meglátták, mind kiusztak a tó szélére, nyújtogatták a nyakukat, tátogatták a szájukat: ennilalót kértek ezek is a legénytől, de a legény ezeknek sem adott. Még felkapott a földről egy nagy darab fát s nagy haraggal a kacsák közé vágott.

Tovább megy s hát még egy hajítányira sem megy, egy nagy fekete várhoz ér. Gondolja magában, hátha itt van a királykisasszony. Megy a vár kapujához s jól megdöngeti. Abban a pillanatban kinyílik egy ablak, kinéz rajta egy öreg asszony s kérdi a legénytől:

— Hát te mit akarsz? Minek jötél ide?

— Én a királykisasszonyt keresem, akit a sárkányok elraboltak! Itt van-e?

— Itt van — mondotta az öreg asszony, csak várj egy kicsit.

— Azzal hirtelen visszafordult, hozott egy zsák kását, kiöntötte az ablakon, a zsákot utánna vetette, s lekiáltott a legénynek: — Előbb ezt a kását szedd belé a zsákba.

A legény szedni kezdi a kását, de amint öntötte a zsákba, azon módulag ömlött is ki, hangya képében. Hiába kinlódott, hiába erőlködött, a mi kását felszedett s a zsákba öntött, mind hangyává lett s kimászott a zsákból.

Egész nap, s egész éjjel egyebet nem csinált a legény, mint szedte a kását. Akkor kijött az öreg asszony, hozott magával 12 kulcsot, azt bevettette egy tóba s mondta a legénynek:

— Ezt a tizenkét kulcsot keresd meg, ha meg akarod szabadítani a királykisasszonyt.

A legény egész nap kereste a tizenkét kulcsot, de egyetlenegy sem talált meg. — Harmadnap reggel megy a várkapuhoz s nagy mérgesen elkezd dőngetni.

Kinéz az öregasszony az ablakon, s kérdi:

— Mit akarsz?

— Eresszen be! meg akarom szabadítani a királykisasszonyt.

— Én beereszthetek, de nem köszönöd meg, — mondotta az öreg asszony. — Egy zsák kását nem tudtál összeszedni; a kulcsokat nem tudtad megtalálni, hogy tudnál birni két sárkánnyal.

Hanem a legény addig dőngette a kaput, hogy a vénasszony mégis beeresztette.

Bemegy az udvarra s mondja neki az öregasszony:

— Lá
rálykisass
Eredj oda
rálykisass

Odam

— A

Abban

gyot dobb

a föld me

nem is let

Othor

hiába vár

csak nem

gény emb

eredj fiam

a királyki

hoz vissz

Feltar

mendegél

ment. Beé

a fa alá s

Hát ó

adjon neki

— Ho

dom, soka

gyen egys

Egy j

hangyákna

marékkal

s hát az a

tó szélére.

ták a száj

nevében. A

kacsáknak

Továb

desen kop

mindjárt k

— Mi

— A

asszonyt, a

— A

nyelte el,

csak várj

Azzal

a legényne

— Ha

kisasszony

szedd belé

Szedni

szerre csak

Szedik öss

szempillant

kása sem r

Kinéz

összecsapja

— No

tam világo

Azzal

tóba s mon

— Ha

jöhetsz bá

Hiszen

bele sem k

A tizen

halászta a

Megy a leg

az öregass

— Meg

— Meg

a tizenkettő

— No,

Bemegy

most is a k

az udvar k

takarva.

Mondja

— Eltal

lyik a kirá

Mondja

— Ha j

Igaz-e, öreg

— Látod-e, ott ül a két sárkány s a királykisasszony, fehér lepedővel betakarva. — Eredj oda s ha eltalálsz, hogy melyik a királykisasszony, elviheted.

Odamegy a legény s azt mondja: — A középső a királykisasszony!

Abban a pillanatban a két sárkány nagyot dobbantott a lábával, de akkorát, hogy a föld megnyílt belé s a legény eltűnt, mintha nem is lett volna.

Othton csak várták, várták a legényt, de hiába várták. Eltelt egy kerék esztendő, s csak nem került vissza. Azt mondja a szegény ember a kisebbik fiának, Pistának: eredj fiam, indulj utnak s vagy hozod vissza a királykisasszonyt, vagy nem, a bátyádat hozd vissza.

Feltarisznyalják Pistát, elindul, megy, mendégél épen azon az uton, a hol a bátyja ment. Beért abba a rengeteg erdőbe, leült a fa alá s elkezdett falatozni.

Hát őt is körülveszik a hangyák s kéri, adjon nekik valamit isten nevében.

— Hogyne adnék, Istennek állatkái! Tudom, sokat éheztek, sokat sanyarogtok, legyen egyszer jó napotok.

Egy jó marék kenyérmorzsát hintett a hangyáknak s mikor azt megették, még egy marékkal s úgy ment tovább. Elér a tóhoz, s hát az a tizenkét kacsa kiuszik mindjárt a tó szélére. Nyujtogatták a nyakukat, tátogatták a szájukat: enivalót kértek ők is isten nevében. Ami kenyere volt, mind odaadta a kacsáknak.

Tovább megy, a várhoz ér, szép csöndesen kopogtat a kapun. Az öreg asszony mindjárt kihajolt az ablakon.

— Mit akarsz?

— A bátyámat keresem s a királykisasszonyt, a kit a sárkányok elraboltak.

— A bátyádat keresheted, mert azt a föld nyelte el, de a királykisasszonyt itt találod, csak várj egy kicsit.

Azzal leöntött egy zsák kását s mondá a legénynek:

— Ha meg akarod szabadítani a királykisasszonyt, ezt a kását mind egy szemig szedd belé a zsákba.

Szedni kezdi a legény a kását, hát egyszerre csak tenger hangya lepi el a földet. Szedik össze a kását, hordják a zsákba s egy szempillantás alatt tele volt a zsák, egy szem kása sem maradt a földön.

Kinéz az öreg asszony az ablakon s összezecsapja a kezét:

— No fiam! még ilyen csudát sem láttam világon való életemben.

Azzal ledobta a tizenkét kulcsot is a tóba s mondta:

— Ha még ezeket is kihalászod a tóból, jöhetsz bátran.

Hiszen összeszedte hamar a kulcsokat, bele sem kellett mennie a tóba.

A tizenkét kacsa egy szempillantásra kihalászta a kulcsokat, vitték a legénynek. Megy a legény a kapuhoz, kopogtat s kiszól az öregasszony:

— Megtaláltad-e a kulcsokat fiam?

— Megtaláltam, öreganyám! Itt van mind a tizenkettő!

— No, most bejöhetsz.

Bemegy a legény az udvarra, ott ült most is a két sárkány s a királykisasszony az udvar közepén, fehér lepedővel földig letakarva.

Mondja az öregasszony:

— Eltalálnád-e, hogy a három közül melyik a királykisasszony?

Mondja a legény:

— Ha jól szemlélem, ott ül jobb felől. Igaz-e, öreg anyám?

— Igazad van, édes fiam, nesze itt egy kard, szurd keresztül mind a két sárkányt, amíg észre vennének.

Hiszen kétszer sem mondatta magának ezt a legény. Fogta a kardot, úgy keresztül szurta mind a két sárkányt, hogy egyszeribe fűbe harapott mind a kettő.

Haza viszi a királykisasszonyt, de bezzeg volt nagy öröm. A király nem nézte, hogy a legény ki fia-borja, neki adta leányát s fele királyságát. De jó szívvvel ment a királykisasszony is hozzá, mert szemre való volt a legény. Hét nap s hét éjjel tartott a lakodalmom, hanem akkor azt mondta a legény:

— Feleség, nekem nincsen maradásom, amíg a bátyámat meg nem találom.

Gondolja magában, visszamegy nagy Sárkányországba, hátha az öreg asszony utba tudja igazítani. De bezzeg most nem ment gyalog. Felült a legszebb s legjobb lovára, repült, mint a gondolat: reggel indult s este már ott volt a fekete várban.

Bemegy az öreg asszonyhoz, fogadja nagy örömmel:

— Bátyádat keresed, ugy-e?

— Azt keresem, öreg anyám. Míg meg nem találom, nincs addig nyugvásom. Ugyan bizony nem tudna-e utba igazítani?

— Én megmondhatom, fiam, hogy hol a bátyád, de nem hiszem, hogy meg tudnád szabadítani. Van itt az erdőben egy óriás, olyan magas, mint egy torony; olyan széles, mint egy ház; a szája akkora, mint egy kemence. Ennek az óriásnak a hasában van a te bátyád. Ha meg akarod szabadítani, neked is le kell kerülnöd az óriás hasába, aztán a te dolgod, hogy kerülsz ki onnét.

Gondolkozik a legény, gondolkozik az öreg asszony is, hogy s mint lehetne ezt megcselekedni.

Azt mondja az öreg asszony:

— Hallod-e, csináltass magadnak tiszta aczél gunyát; tetőtől-talpig rakasd tele tüvel; mikor aztán az óriás idejő a tóra inni s lehajlik, ugrj bele a szájába, a kardoddal vágd ki a hasát s szépen bujjatok ki belőle.

Megköszöni a legény a jó tanácsot, bevágat a városba, csináltat magának aczél gunyát; tüvel jó sűrűn kirakattja, azzal vissza a tóhoz, meglesi az óriást, mikor épen lehajlik, hogy igyék: hopp, bele a szájába, be a hasába s hát ott a bátyja.

— Adj, Isten, bátyám! Hát te mit csinálsz itt?

— Én bizony itt vagyok, minden nappal eltelik egy nap. Hát te hogy kerültél ide?

— Én, ugy a hogy, csak gyere utánam.

Aztán kihalászta az óriás hasát, szépen kisétáltak, felültek a paripára, haza vágattak, apjukat anyjukat, minden nemzetségüket magukhoz vették, s még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Közgazdaság.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság” közlése. 1896. augusztus hó 25-én.

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.50	123.—
„ vasuti beruházásiköt. 4%.	123.50	123.50	124.50
„ koronajárdék 4%.	—	99.25	99.75
„ regále vált. köt. 4%.	—	100.—	101.—
Oszták aranyjárdék 4%.	—	123.50	124.—
Egységes állam kötvény 4%.	101.50	101.50	102.—
Tisza-szeg. 4%-os nyeres.-sors	138.50	138.50	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	396.25	396.50
Oszták hitelbank részvény	—	367.30	367.40
Magyaripar- és keresk. bank. r.	105.50	105.50	106.—

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogbank 4%-ossorsj.	123.—	124.—
3-os	104.50	105.—
Oszták földhitel sorsjegy 3%-os	115.—	116.—
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.20	10.50
Oszták	—	18.20
Olasz	—	11.75
Bazilika sorsjegy	—	7.—
Jó-szív	—	3.10
		3.40

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.62	5.68
20 márkás arany	—	—	11.71	11.75
20 frankos arany	—	—	9.50	9.52
1 Sovereigns	—	—	11.97	12.01

Budapesti gabona-tőzsde.

Budapest, augusztus 24.

Buzát ma szorgosan kínáltak, a kereslet igen dus volt. — Elkelt szilárd irányzat mellett 70.000 mm. 15—20 krral magasabb áron.

Egyéb gabonaneműekben: Rozs 15 krral magasabb lett, árpa csendes, zab és tengeri szilárd maradt.

Eladatott:

Buza. (Idei.) Tiszav.: 300 mm. 81.8 kg. 7.42 és fél frt. 500 mm. 81.4 kg. 6.42 és fél frt. 500 mm. 81. kg. 6.52 és fél frt. 500 mm. 80.4 kg. 6.42¹/₂ frt. 1000 mm. 81. kg. 7.45 frt. 200 mm. 81 kg. 7.40 frt. 300 mm 81. kg. 7.40 frt. 300 mm, 81 kg. 7.40 frt. 1300 mm. 80.5 kg. 7.40 frt. 200 mm. 79. kg 7.00 frt. 200 mm. 80.7 kg. 7.30 frt. 200 mm. 80.5 kg. 7.30 frt. 300 mm. 80 kg. 7.30 frt. 300 mm. 79 kg. 7.30 frt. 100 mm. 82 kg. 7.40 frt. 250 mm. 81 kg. 7.40 frt. 200 mm. 81 kg. 7.40 frton.

Natáridő-üzlet.

Az irányzat jó forgalom mellett szilárd volt s az árak emelkedtek, zárlatkor azonban kissé meglányhult s az árak a mai áremelkedésből valamit engedtek.

Hivatalos zárófolyamok déli 1 órakor.

	frt
Buza szept.-októberre 1896	6.97—6.99
„ máj.-juniusra 1896	7.34—7.36
Rozs tavaszra 1896	6.97—6.99
„ szept.-okt.-ra 1896	5.02—5.04
Tengeri máj.—jun.-ra 1896	3.92—3.94
„ jul.-aug.-ra 1896	3.73—3.75
Zab máj.—jun. 1896	5.66—5.68
„ szept.—okt. 1896	5.37—5.39
Repce aug.—szept. 1896	10.60—10.70

Zárlat 4 óra 30 perczkor:

	frt
Buza 1896. őszre	6.90—6.91
Rozs 1896	7.90—7.91
Zab 1896	5.38—5.39
Tengeri 1896 máj.-juniusra	3.68—3.69
Repce 1896 őszre	10.65—10.70

Vasuti menetrend.

Érvényes 1896. május hó 1-től.

Egységes vasuti idő szerint.

Debreczenből indul:	h	p
Budapest—Nagyvárad-felé	hajn.	4 —
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	8 40
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 38
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 31
Nagyváradra, (P.-Ladánytól gy. v.)	d. u.	8 48
P.-Ladányig (minden kedden)	déli	12 —
Csak P.-Ladányig	este	8 16
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	4 07
Szatmár—M.-Sziget felé	este	8 —
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	8 05
Csak Szatmárig	reg.	5 30
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 25
Miskolcz—Kassa felé	este	8 10
Szerencs-S.—A.-Ujhely-Kassa felé	d. u.	4 02
B.-Böszörmény—Büd. } m. áll. v.-tól } vasártérről } Sz.-Mihály-felé } m. áll. v.-tól } vasártérről }	reg.	5 28
	reg.	5 51
	d. u.	3 57
Füzes-Abony felé (m. áll. v.-tól)	reg.	4 48
„ (vasártérről)	reg.	5 —
Ohát-Kócs-Polgár felé m. áll. v.-tól	d. u.	4 13
„ (vasártérről)	d. u.	4 24
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 17

